

การประยุกต์ใช้โลจิสติกส์สินในระบบสาธารณสุข

กรณีศึกษา :

การพัฒนาาระบบ **eStock online Delivery** ของ

โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี

ลำดับ	วันที่ส่งถึง	เลขที่ใบถึง	ทะเบียนเอกสาร	พิกัดงาน	ชนิดที่ 1 จากทั้งหมด 7 ชนิด	จำนวนรายการ	มูลค่า(บาท)	สถานะ
1	15 มิถุนายน 2554	89/54	18023/54	B051 - ยานยนต์พยาบาล	ส่งถึงงาน	1	6,600.00	รอของใหม่
2	15 มิถุนายน 2554	84/54	17991/54	B055 - พียงขาด 2	รอของใหม่	1	9,600.00	รอของใหม่
3	15 มิถุนายน 2554	86/54	17927/54	C050-OPD บริการ	ส่งถึงงาน	1	720.00	รอของใหม่
4	14 มิถุนายน 2554	121/54	17993/54	B056 - พียงขาด 4	รอของใหม่	1	8,000.00	รอของใหม่
6	14 มิถุนายน 2554	178/54	17884/54	B040 - ยาเวชภัณฑ์	ส่งถึงงาน	4	64,223.00	รอของใหม่
6	14 มิถุนายน 2554	92/54	17882/54	A084 - ยาเวชภัณฑ์	รอของใหม่	1	25,000.00	รอของใหม่
7	14 มิถุนายน 2554	135/54	17833/54	A070 - ยานยนต์	รอของใหม่	4	76,000.00	รอของใหม่

eStock 1176
Online Delivery

ดร.ศรศิลป์
เชมจรินทร์ วงศ์ตระกูลไชย
ฤทัย แสงพันธ์
สุรพล ตั้งสกุล
ประภาพร สุวรรณ์ชัย

ที่มาของปัญหาที่ต้องพัฒนาระบบโลจิสติกส์ในการเบิกวัสดุใหม่

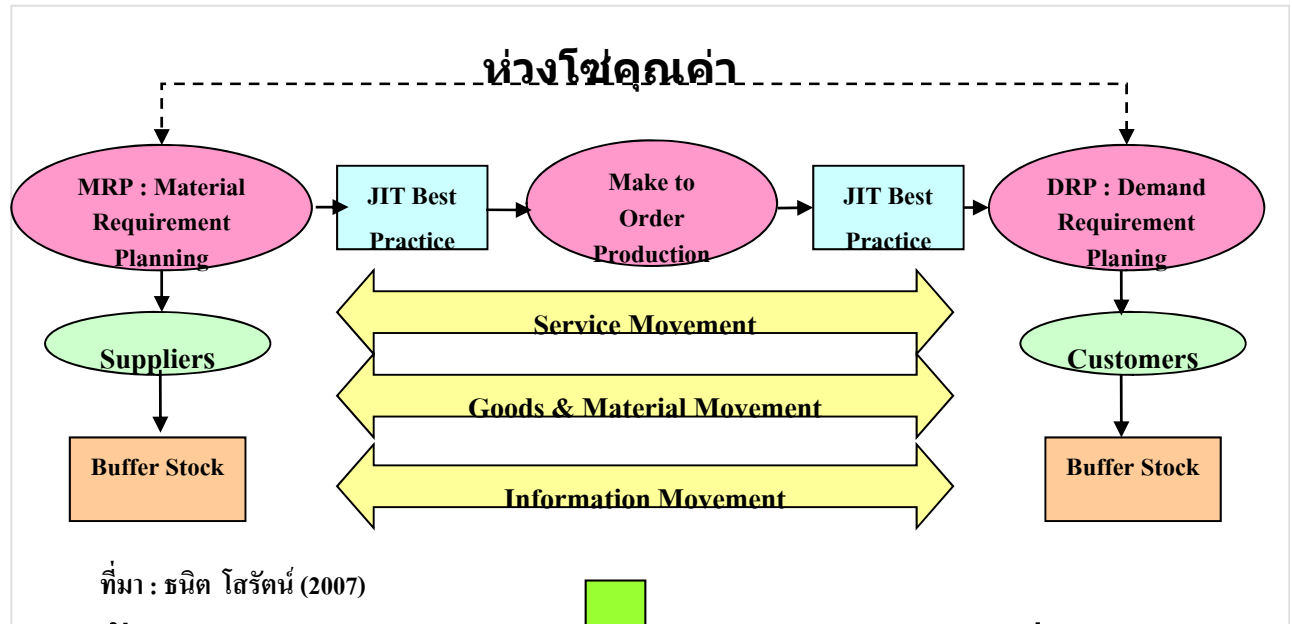
- หอผู้ป่วยมีการแบ่งใช้พื้นที่เพื่อการจัดเก็บวัสดุคงคลังมากเป็นภาระในการจัดเก็บ มีวัสดุที่เกินความจำเป็น (dead stock) มาก โอกาสที่วัสดุที่เบิกจะหมดอายุมีสูง
- มูลค่าของค่าใช้จ่ายการเบิกด้านวัสดุต่าง ๆ เฉลี่ยต่อเดือน 37,247,001.20 บาท และ แนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ และเมื่อปี 2553 (ม.ค.-ก.ค. 53) ใน 9 เดือน มีมูลค่าเบิกวัสดุ เฉลี่ยต่อเดือน 38,497,388.21 บาท
- มีขั้นตอนในการเบิกจ่าย หลายขั้นตอน ล่าช้าและระยะเวลาในการรอคอยรับมอบวัสดุของหน่วยเบิกมีระยะเวลานานเฉลี่ยถึง 14 วัน

กรอบแนวคิด LEAN Concepts และ ห่วงโซ่คุณค่า นำมาบูรณาการความร่วมมือในโซ่อุปทานเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพร่วมกัน ...สู่ความสำเร็จ

LEAN Concepts

+

พัสดุ

หน่วยงาน

eStock
พัฒนาประสิทธิภาพโลจิสติกส์
และส่งมอบคุณค่าแก่ลูกค้า

ลำดับ	วันที่สั่งซื้อ	เลขที่ใบสั่ง	ยอดเงินรวม	พัสดุ	จำนวนพัสดุ	จำนวนพัสดุ	มูลค่า(บาท)	สถานะ
1	15 มิถุนายน 2554	89/54	18023/54	0051 - กระดาษถ่ายเอกสาร	ส่งพัสดุ	1	8,800.00	ส่งพัสดุ
2	15 มิถุนายน 2554	84/54	17991/54	0055 - ลิ้นชักขนาด 2	ส่งพัสดุ	1	8,600.00	ส่งพัสดุ
3	15 มิถุนายน 2554	86/54	17927/54	C050-CPD พัดลม	ส่งพัสดุ	1	720.00	ส่งพัสดุ
4	14 มิถุนายน 2554	121/54	17893/54	0056 - ลิ้นชักขนาด 4	ส่งพัสดุ	1	8,000.00	ส่งพัสดุ
5	14 มิถุนายน 2554	178/54	17884/54	D040 - กระดาษพิมพ์สี 150 กรัม	ส่งพัสดุ	4	64,222.00	ส่งพัสดุ
6	14 มิถุนายน 2554	80/54	17882/54	A084 - กระดาษถ่ายเอกสารสี	ส่งพัสดุ	1	25,000.00	ส่งพัสดุ
7	14 มิถุนายน 2554	135/54	17833/54	A070 - ลิ้นชักขนาด	ส่งพัสดุ	4	76,000.00	ส่งพัสดุ

วัตถุประสงค์ของการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ eStock คือ

1. ลดมูลค่าวัสดุคงคลังจากการเก็บพัสดุคงคลังในหน่วยงาน ให้มีการใช้พื้นที่บริการอย่างมีประสิทธิภาพ
2. บริการผู้ใช้ หน่วยงานเบิกวัสดุได้รวดเร็ว ได้รับของตามที่ต้องการ ในระยะเวลาที่กำหนด
3. พัฒนาระบบโลจิสติกส์การเบิกวัสดุใหม่ให้มีประสิทธิภาพ
4. มีระบบข้อมูลและสารสนเทศการเบิกจ่ายวัสดุเพื่อนำไปวางแผนจัดซื้อต่อไป

ระเบียบวิธีวิจัย

- เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) เพื่อแก้ปัญหาและสร้างกระบวนการเปลี่ยนแปลง
- กลุ่มเป้าหมาย คือ ระบบเบิกวัสดุใหม่ที่พัฒนา , ผู้เกี่ยวข้องในหน่วยพัสดุและหน่วยเบิก
- วิธีการศึกษามี 2 ระยะ คือ การพัฒนาระบบเบิกวัสดุใหม่และการประเมินผลหลังพัฒนาระบบ
- สถานที่ศึกษา โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์
- ในช่วงเวลา 3 เดือน (4 ส.ค. 53 – 6 พ.ย. 53)
- การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้แบบบันทึกข้อมูลและแบบสอบถามเก็บสถิติ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (descriptive statistics)

Business Process Improvement (BPI) มาลดกิจกรรมในการดำเนินงาน (Activity Reduction) และออกแบบกระบวนการโลจิสติกส์การเบิกวัสดุใหม่ (Redesigning Processes)

Business Process Improvement

ขั้นตอน	●	■	➔	D	▼	แบบเดิม	แบบใหม่
1. หน่วยงาน สํารวจ stock	●					30 นาที	30 นาที
2. หน่วยงานทำรายการขอเบิกวัสดุ	●					เขียนเอกสาร	Key รายการออนไลน์
3. หน่วยงานส่งเอกสารไปขอเบิกวัสดุ	●					ใช้บุคลากรส่งเอกสาร	ส่งออนไลน์
4. หน่วยงานรอรับของ				●		7-10 วัน	1-3 วัน
5. ฝ่ายพัสดุรับใบเบิก ตรวจสอบคงคลัง ขออนุมัติ						2-3 วัน	60 นาที
6. คลัง พิมพ์ใบเบิกให้และจัดของ ตามใบเบิก						1-2 วัน	ออนไลน์ไปที่คลังพัสดุ
7. ตรวจสอบ						60 นาที	60 นาที
8. คลังจัดส่งของให้ในหน่วยงาน หอผู้ป่วยที่มีภาระงานมากตามที่ตกลงกันไว้						หน่วยเบิกรับของเองที่คลัง 1-2 วัน	วันทำการถัดไปตามข้อตกลง
9. ส่งมอบที่หน่วยเบิก (กรณีได้ไม่ครบ แจ้งสาเหตุด้วย) หน่วยงานลงชื่อรับของและเก็บเข้า stock						ไม่มี	หอผู้ป่วยภาระงานมากตามข้อตกลง
10. ฝ่ายพัสดุ ปิดงานสิ้นสุดการเบิก							

ผลการศึกษา : พัฒนาระบบโลจิสติกส์การเบิกวัสดุ โดยใช้ตัวชี้วัด ประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ ในมิติ 3 ด้าน

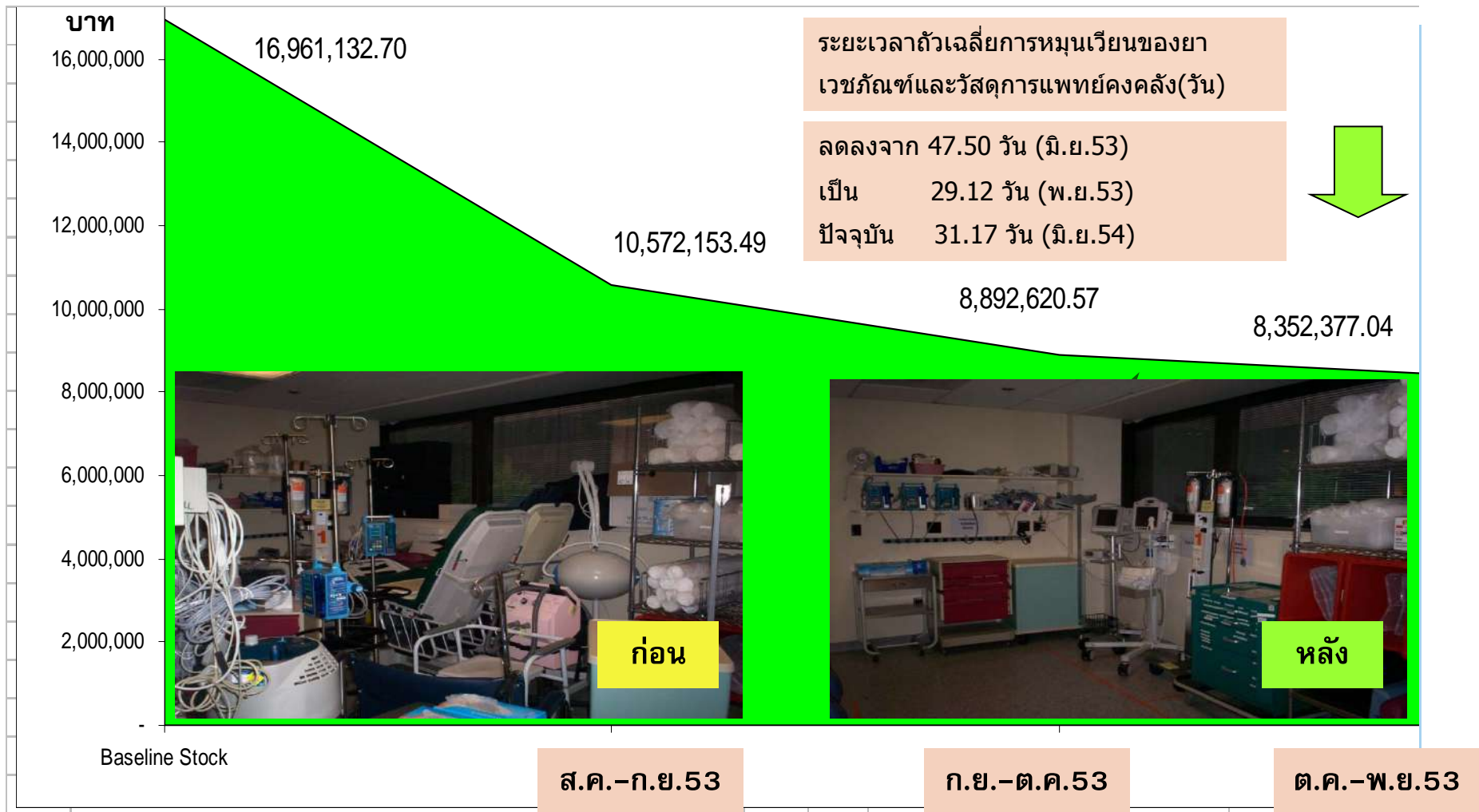

ประเมินผลโดยใช้ตัวชี้วัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ ใน 3 มิติ (4 ส.ค.-6 พ.ย.53)

มิติด้าน โลจิสติกส์	การวัดผล	ข้อมูล พื้นฐาน	ผลงาน ที่ได้	คะแนน				
				1	2	3	4	5
1.ด้านการบริหาร ต้นทุน (Cost Management)	1. มูลค่าการเบิกจ่ายวัสดุ	มูลค่า เบิกจ่าย 16.96 ลบ.	ลดลง 6.39 ลบ. 37.67%					
				ลดลง	ลดลง	ลดลง	ลดลง	ลดลง
2.ด้านความ น่าเชื่อถือ (Reliability)	2. ผู้รับมอบ มีความพึงพอใจ	76.25%	83.71%					
	3. ผู้ส่งมอบ มีความพึง พอใจ	81.20%	82.24%					
3.ด้านเวลา (Lead Time)	4. ลดขั้นตอนและ ระยะเวลา	14 วัน	6.94 วัน 50.43%	ลดลง	ลดลง	ลดลง	ลดลง	ลดลง
				<10%	20%	30%	40%	>50%

ที่มา : โกลด์ ดีทีเอส (2546)

แก้ปัญหา : มูลค่าการเบิกจ่ายวัสดุในระบบโลจิสติกส์ ลดลง และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารพื้นที่บริการ

เปลี่ยนแปลง : โฉมทัศน์การเบิกวัสดุแบบเดิมมาใช้ระบบ eStock

ระบบเดิม

- วัสดุทั่วไปเบิก 1 ครั้ง/เดือน
: Stock 35 วัน
- วัสดุ. เบิก 1 ครั้ง/สัปดาห์
: Stock 10 วัน
- เขียนใบเบิกส่งฝ่ายพัสดุ
- รับพัสดุเอง

ระบบใหม่

- วัสดุทั่วไปเบิก
: Stock 3 วัน
- วัสดุ. เบิก
: Stock 3 วัน
- Key ใบเบิก online มา ผ.พัสดุ
- คลังส่งมอบพัสดุ

เริ่มระบบ 4 ส.ค.53

ระบบบริหารวัสดุออนไลน์ ๒ 1178
e-Stock : Online Delivery

วันที่	วันที่ถึง	ราคา	จำนวน	ชื่อวัสดุ	สถานะ	จำนวน	มูลค่า	สถานะ
1	15 มิถุนายน 2551	89,54	188 (23,94)	B301-กระดาษชำระชนิด	เบิก	1	8.883.00	เบิก
2	15 มิถุนายน 2551	89,54	1791 (1,54)	B395-ผ้าเช็ดหน้า 2	เบิก	1	8.883.00	เบิก
3	15 มิถุนายน 2551	89,54	1792 (1,54)	C260-OPD ชนิด	เบิก	1	720.00	เบิก
4	14 มิถุนายน 2551	121,54	1793 (1,54)	B396-ผ้าเช็ดหน้า 4	เบิก	1	8.883.00	เบิก
5	14 มิถุนายน 2551	170,54	1794 (1,54)	B398-กระดาษเช็ดมือ/กระดาษ	เบิก	4	84.222.00	เบิก
6	14 มิถุนายน 2551	89,54	1795 (1,54)	A304-กระดาษชำระชนิด	เบิก	1	25.000.00	เบิก
7	14 มิถุนายน 2551	130,54	1796 (1,54)	A300-กระดาษชำระ	เบิก	4	74.000.00	เบิก

เปลี่ยนแปลง : มีการส่งมอบวัสดุ (Delivery) ในหอผู้ป่วยที่ภาระงานมาก

วันอังคารและศุกร์ เวลา 8.00-11.00 น.

D1	รหัสเบิก	หน่วยงาน
1	D130	ICU.ศัลย์ 1 (ICU.ศัลย์ รวม)
2	D131	ICU.ศัลย์ 2
3	D136	ICU.Trauma 1
4		ICU.Trauma 2
5	D030	ศัลยกรรมทั่วไปหญิง (ศัลย์2)
6	D033	ศัลยกรรมทางเดินปัสสาวะ (ศัลย์3)
7	D031	ศัลยกรรมทั่วไปชาย (ศัลย์ 4)
8	D091	ศัลยกรรมกระดูกชาย 2
9	D140	ICU. อายุรกรรม 1 (ICU.Med 1)
10	D052	อายุรกรรมหญิง 1
11	D112	NICU1
12	D110	ICU เด็ก หรือ PICU 1
13	D050	อายุรกรรมชาย 1
14	D137	Stroke Unit (โรคหลอดเลือดและสมอง)
15	D051	อายุรกรรมชาย 2

กลุ่ม D1

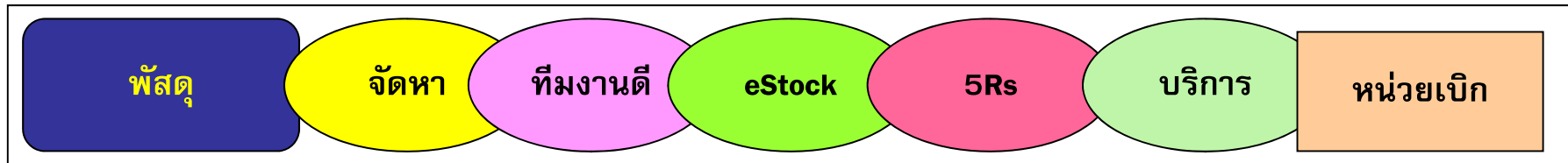
วันอังคารและศุกร์ เวลา 13.00-15.30 น.

D2	รหัสเบิก	หน่วยงาน
16	D113	NICU2
17	D143	ICU.อายุรกรรม 4 หรือ RCU
18	D053	อายุรกรรมหญิง 2
19	D090	ศัลยกรรมกระดูกชาย 1
20	D092	ศัลยกรรมกระดูกหญิง
21	D111	PICU 2
22	D220	หอผู้ป่วยพิเศษประกันสังคม/ GP
23	D133	ICU.Neuro 1
24	D035	ศัลยกรรมประสาทชาย
25	D134	ICU.Neuro 2
26	D036	ศัลยกรรมประสาทหญิง
27	D225	หอผู้ป่วยหนักโรคหัวใจและหลอดเลือดCCU/CCU2
28	D132	ICU.ศัลย์ 3
29	D042	ICU CVT1
30	D120	ไฟไหม้น้ำร้อนลวก หรือ Burn Unit

กลุ่ม D2

*ที่เหลือเป็น กลุ่ม Self Service หอผู้ป่วยปกติ, กลุ่มบริการและสนับสนุนอื่น ๆ **ทุกหน่วยงาน**

บทเรียนที่ได้รับ ปัจจัยสู่ความสำเร็จและความภูมิใจ

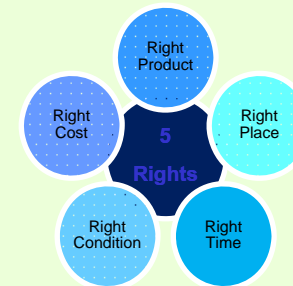
1. **Chain Collaborate** การบูรณาการร่วมกันในห่วงโซ่อุปทาน ฝ่ายพัสดุผู้ส่งมอบและหน่วยงานเบิก ร่วมมือเพื่อแก้ปัญหา โดยการพัฒนา **ระบบ eStock**

2. **Lean System Alliance** การพัฒนาคุณภาพและเรียนรู้ร่วมกัน **ทำงานเป็นทีม**

3. **5Rights Delivery** การส่งมอบวัสดุโดยใช้หลัก คือ

- Right Time, Right Place, Right Item,

Right Quantity และ Right Quality

4. **ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารและการติดตามงานประเมินผล** อย่างต่อเนื่องเป็นอย่างดี สามารถตอบสนองยุทธศาสตร์องค์กรการพัฒนาโลจิสติกส์ ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบงานสนับสนุนอื่นๆ ต่อไป

5. **ความภูมิใจ** คือ มีการเรียนรู้ร่วมกันและระบบ eStock สามารถสร้างคุณค่าให้แก่องค์กรได้